

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Факультет іноземних мов

**«Зіставне вивчення германських,
романських і слов'янських мов і
літератур»**

МАТЕРІАЛИ

Міжвузівської наукової студентської конференції

20-21 квітня 2017 року

**Вінниця
2017**

Матеріали Міжвузівської наукової студентської конференції «**Зіставне вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур**» (20-21 квітня 2017 р.) / Ред. колегія М. Г. Сенів (гол. ред.), О. В. Білецька, Л. С. Данцл, О. О. Залужна, М. В. Кондратюк, М. Я. Оленяк. – Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2017. – 97 с.

*До збірника включені матеріали Міжвузівської наукової студентської конференції «Зіставне вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур» (20-21 квітня 2017 року), присвяченої дослідженню сучасних питань германських, романських і слов'янських мов і літератур.
Рекомендовано аспірантам, студентам старших курсів.*

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

Погляди авторів, викладені в цьому збірнику, необов'язково відображають позицію організаторів Міжвузівської наукової студентської конференції «Зіставне вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур».

Редакційна колегія:

<i>Сенів М. Г.</i>	<i>– доктор філологічних наук, професор
(головний редактор)</i>
<i>Білецька О. В.</i>	<i>– кандидат філологічних наук, доцент</i>
<i>Данцл Л. С.</i>	<i>– кандидат філологічних наук, доцент</i>
<i>Залужна О. О.</i>	<i>– кандидат філологічних наук, доцент</i>
<i>Кондратюк М. В.</i>	<i>– кандидат філологічних наук, доцент</i>
<i>Оленяк М. Я.</i>	<i>– кандидат філологічних наук, доцент</i>

ЗМІСТ

<i>Безвезюк Катерина Вінниця</i>	<i>ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ СКЛАДНИХ СЛІВ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ</i>	7
<i>Богданова Тетяна Вінниця</i>	<i>ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ НА ПОЗНАЧЕННЯВІКУ ЛЮДИНИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ</i>	9
<i>Боднар Ольга Вінниця</i>	<i>СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ТИПИ МЕТАФОРИ У ІНФОРМАЦІЙНО- ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ЖАНРАХ ТЕКСТІВ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ</i>	10
<i>Брезінська Олександра Вінниця</i>	<i>ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ТА ФУНКЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ОЦІННОЇ ЛЕКСИКИ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ К. ВОННЕГУТА «БІЙНЯ НОМЕР П'ЯТЬ»)</i>	12
<i>Буточкіна Єлизавета Вінниця</i>	<i>СЕМАНТИКА ЗООМОРФНИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ</i>	14
<i>Ванжула Ольга Вінниця</i>	<i>СПОСОБИ КЛАСИФІКАЦІЇ ТЕРМІНІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ</i>	16
<i>Владова Ольга Вінниця</i>	<i>ОСОБЛИВОСТІ КАЛАМБУРІВ НА РІЗНИХ МОВНИХ РІВНЯХ У РОЗМОВНОМУ ЖАНРІ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНОГО СЕРІАЛУ «ДРУЗІ»)</i>	18
<i>Власенко Олена Вінниця</i>	<i>ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАЗВ БРИТАНСЬКИХ ВІТРИЛЬНИХ ЛІНІЙНИХ КОРАБЛІВ</i>	20
<i>Гапєєва Катерина Вінниця</i>	<i>ОСОБЛИВОСТІ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ «РОЗУМ» В АНГЛОМОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ</i>	21
<i>Гасай Євгенія Вінниця</i>	<i>ПОВТОР ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКСПРЕСИВНОЇ ФУНКЦІЇ В ПОЛІТИЧНОМУ ІНТЕРВ'Ю(НА МАТЕРІАЛІ ПУБЛІЦИСТИКИ УКРАЇНСЬКОЮ ТА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВАМИ)</i>	24
<i>Гребенюк Анжеліка Вінниця</i>	<i>ОСОБЛИВОСТІ СЕНСОРНОЇ КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЇ ЕМОЦІЙ В АНГЛОМОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ: ВІЗУАЛЬНИЙ АСПЕКТ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ АНГЛІЙСЬКОЇ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ 19 СТ.)</i>	26
<i>Грідіна Анастасія Вінниця</i>	<i>СЕМАНТИКО-СИНТАКСИЧНІ ТИПИ ВСТАВНИХ КОНСТРУКЦІЙ</i>	29
<i>Дзюбан Марія Вінниця</i>	<i>ЗІСТАВНИЙ АНАЛІЗ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З КОМПОНЕНТОМ КУЛІНАРИЗМОМ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ</i>	30

<i>Добровольська Аліса Вінниця</i>	<i>ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЕННЯ СЛЕНГУ І ЖАРГОННОЇ ЛЕКСИКИ В АМЕРИКАНСЬКОМУ КІНОТЕКСТІ (на матеріалі серіалу «Теорія великого вибуху»)</i>	32
<i>Долженко Анастасія Вінниця</i>	<i>ОРНАТИВНІ ДІЄСЛОВА В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ</i>	34
<i>Зайковська Ольга Вінниця</i>	<i>ВИКОРИСТАННЯ ДЕЯКИХ СИНОНІМІВ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНІВ (НА МАТЕРІАЛІ ПРАВОВИХ АКТІВ ЄС У ПОДАТКОВІЙ СФЕРІ)</i>	36
<i>Засік Олександр Вінниця</i>	<i>ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ТА СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ОЦІННИХ ПРИКМЕТНИКІВ В РОМАНІ ДЖ.ГЕЛЛЕРА «ПАСТКА-22»</i>	38
<i>Ivanilova Viktoriia Vinnytsia</i>	<i>INTERPRETATION OF THE BACKGROUND KNOWLEDGE IN THE PROCESS OF TRANSLATION</i>	40
<i>Іванченко Вікторія Вінниця</i>	<i>СТРУКТУРА ТА СЕМАНТИКА СКОРОЧЕНЬ В АНГЛО- ТА УКРАЇНОМОВНОМУ ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРІ</i>	41
<i>Ізмалкова Анна Вінниця</i>	<i>ТАКТИКА «ЗМІЩЕННЯ АКЦЕНТУ» ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ МАНІПУЛЯЦІЇ В РЕКЛАМНОМУ ДИСКУРСІ</i>	43
<i>Калініченко Дар'я Вінниця</i>	<i>БАЗОВІ СЕМАНТИЧНІ ТИПИ КАУЗАТИВНИХ ЛОКАТИВНИХ ДІЄСЛІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ</i>	45
<i>Калініченко Кирило Вінниця</i>	<i>УТВОРЕННЯ, ЗНАЧЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ ВЛАСНИХ НАЗВУ ХУДОЖНЬОМУ ТВОРІ ДЖОАН РОУЛІНГ «ГАРРІ ПОТТЕР І ФІЛОСОФСЬКИЙ КАМІНЬ»</i>	47
<i>Карп'як Ганна Вінниця</i>	<i>ПЕРСОНІФІКАЦІЯ ПІДМЕТА В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ</i>	49
<i>Кісіль Світлана Вінниця</i>	<i>ЛЕКСИЧНІ ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ ОБРАЗУ ЖІНКИ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНІВ Д. ЛОУРЕНСА ТА ДЖ. ОСТІН)</i>	50
<i>Кліментьєва Марія Вінниця</i>	<i>ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ «MONEY» В АНГЛОМОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ (НА МАТЕРІАЛІ ТЕКСТІВ АМЕРИКАНСЬКОЇ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ 21 СТ.</i>	52
<i>Коряченко Валерія Вінниця</i>	<i>ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАЗВ БРИТАНСЬКИХ ПАБІВ ІЗ ТОПОНІМІЧНИМ КОМПОНЕНТОМ</i>	55
<i>Кравченко Олександра Вінниця</i>	<i>ОСОБЛИВОСТІ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ “SURPRISE” В АНГЛОМОВНІЙ КАРТИНІ</i>	

	СВІТУ	57
Куца Інна Вінниця	КЛАСИФІКАЦІЯ ПОРІВНЯЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ	60
Куца Маргарита Вінниця	КАУЗАТИВНІ ЕКЗИСТЕНЦІЙНІ ДІСЛОВА ІЗ СЕМОЮ ЗАПЕРЕЧЕННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	61
Кучер Наталія Вінниця	АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ТЕРМІН»	64
Кучеренко Анастасія Вінниця	КОНЦЕПТ ВОЛЯ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ	65
Лаврова Дар'я Вінниця	СТРУКТУРА КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФІЛОЛОГІВ	67
Левраш Вероніка Вінниця	ЕЛІПТИЧНІ КОНСТРУКЦІЇ В ГАЗЕТНИХ ЗАГОЛОВКАХ	69
Мельчаковська Анастасія Вінниця	ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ АНГЛОМОВНОГО РЕКЛАМНОГО СЛОГАНА ЯК ЗАСОБУ ПРИВЕРНЕННЯ УВАГИ СПОЖИВАЧА (НА МАТЕРІАЛІ ПАРФУМЕРНОЇ ПРОДУКЦІЇ)	71
Молчанова Олександра Вінниця	НАЙМЕНУВАННЯ ЧАСТИН ТІЛА У СКЛАДІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ	73
Нагірна Марина Вінниця	ПРИНЦИПИ НАЙМЕНУВАННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ПРИКМЕТНИКІВ З МОРАЛЬНО-ЕТИЧНОЮ ОЦІНКОЮ	75
Пересада Єлизавета Вінниця	ПЕРЕКЛАД СКЛАДНИХ СЛІВ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ	76
Поливода Дар'я Вінниця	СТРУКТУРНІ ТА ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАЗВ ВЕРХНЬОГО ОДЯГУ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	78
Решетник Наталія Вінниця	ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ОЦІННОЇ ЛЕКСИКИ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРУ Р. РІГГЗА «ДІМ ДИВНИХ ДІТЕЙ МІС ПЕРЕГРІМ»)	80
Сасенко Поліна Вінниця	ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ КАУЗАТИВНОСТІ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	82
Синегубова Ганна Вінниця	МЕТАФОРИЗАЦІЯ ЯК МЕХАНІЗМ УТВОРЕННЯ ПРИЗВИСК МІСТ АНГЛОМОВНИХ КРАЇН	84
Сібілева Ганна Вінниця	ТИПИ БІБЛІЙНИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ ЗА ПОХОДЖЕННЯМ І СПОСОБОМ УТВОРЕННЯ	86

into the shark's yellow cat-like eyes» – '... і загнала його знову в жовті схожі на котячі очі акули' [3: 43]. Сполучникові порівняльні конструкції, в свою чергу поділяються на: 1)вищий ступінь порівняння прикметника +than, наприклад: «*Better weather for me than for you, fish*» – 'Така погода мені куди вигідніша, ніж тобі, рибо' [3: 16]. 2)the+ вищий ступінь порівняння прикметника ..., the+ вищий ступінь порівняння прикметника (наприклад: *the more, the better* – чим більше, тим краще). 3)найвищий ступінь порівняння прикметника+of/in, наприклад: «*that fish was the biggest of all*» – 'та рибина була найбільша з усіх' [3: 36]. 4)вищий ступінь порівняння прикметника +and+ вищий ступінь порівняння прикметника (наприклад: «*the weather is getting colder and colder*» – 'погода все холодніша і холодніша'). 5)as+...+as (наприклад: «*His eyes were as red as rubies, and altogether he was most wonderful to see*» – 'його очі були такі ж червоні, як рубіни, і в цілому вид у нього був чудовий'). 6)the same...as (наприклад: *his car is the same color as mine* – 'його авто такого ж самого кольору, як і моє'). 7) like/as, наприклад: «*They spoke of her as a contestant or a place or even an enemy*» – 'вони говорили про нього як про суперника, як про бездушний простір, і навіть як про ворога' [3: 16]; like вживається для вираження схожості, наприклад: «*They are our brothers like the flying fish*» – 'вони нам наче брати, так само як і летючі риби' [3: 33].

ЛІТЕРАТУРА:

1. Голоюх Л. В. Порівняння як структурно-стилістичний компонент художнього тексту (на матеріалі сучасної української історичної прози)/ Л. В Голоюх: Дис. Канд. Філол. Наук: 10.02.01 / НАН України; Інститут української мови. – Київ, 1996. – 225с
2. Кучеренко І. К. Порівняльні конструкції мови в світлі граматики / І. К. Кучеренко. – Київ: Вид-во Київ. ун-ту, 1959. – 106 с.
3. Хемінгуей Е. The old man and the sea. / Е. Hemingway – Київ: Вид-во Радянська школа, 1971. – 68 с
4. Шаповалова Н. П. Функціонально-семантичний статус порівняльних конструкцій у сучасній українській мові/ Н. П. Шаповалова: Дис. Канд. Філол. Наук: 10.02.01 / Донецький держ. Ун-т. – Донецьк, 1998. – 180с.
5. Мирний П. Хіба ревуть воли, як ясла повні / П. Мирний [Електронний ресурс], 2003. – 86 с, режим доступу до книги: <http://www.ukrcenter.com/>

Куца Маргарита

ДонНУ імені Василя Стуса

КАУЗАТИВНІ ЕКЗИСТЕНЦІЙНІ ДІСЛОВА ІЗ СЕМОЮ ЗАПЕРЕЧЕННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

1. Вступні зауваження. Категорія каузативності є однією з універсальних категорій мови. Каузативною вважається ситуація, що складається щонайменше із двох мікроситуацій, пов'язаних між собою відношенням каузації або спричинення дії або стану [3: 6]. Категорія буття є центральною категорією філософії, і оскільки мислення нерозривно пов'язане з мовою, проблема визначення та аналізу екзистенційних дієслів неодноразово привертала увагу філологів. На думку О. М. Кузнецова, лексеми, які мають значення

екзистенційності, є найбільш багатозначними та найбільш функціональними одиницями мови [2: 69]. Заперечення – це складне та багатоаспектне явище, яке є об'єктом вивчення не тільки мовознавства, але й логіки та філософії. Категорія заперечення належить до фундаментальних категорій мови і знаходить своє вираження в усіх мовах світу [5].

Об'єктом дослідження є каузативні екзистенційні дієслова із семою заперечення в англійській мові, тобто дієслова, які виражають каузацію припинення існування об'єкта, напр., англ. *to destroy* 'руйнувати', *to kill* 'вбивати', *to extinguish* 'гасити вогонь'.

Предметом є семантика каузативних дієслів в англійській та українській мовах.

Мета полягає у проведенні семантичного аналізу одиниць дослідження та визначенні ознак англійських каузативних екзистенційних конструкцій із семою заперечення.

2. Теоретичні засади дослідження. Каузативність знаходить своє вираження на всіх рівнях мови. За планом вираження виділяють морфологічний, синтаксичний та лексичний каузатив. За визначенням Г. Г. Сильницького, каузативні дієслова у своїй семантичній структурі містять вказівку на казувальний стан; стан, який каузується; та причинно-наслідковий зв'язок між ними, тобто каузативність виражається імпліцитно і міститься в глибинній структурі дієслова.

До базових понять категорії каузативності належать: каузативна ситуація (КС), каузатор, каузат, антецедент, консеквент. Підхід, який був запропонований В. П. Недялковим та Г. Г. Сильницьким для вивчення каузативних значень, був згодом вивчений більш детально у роботах Н. Д. Арутюнової, О. О. Залужної, О. О. Холодовича, В. С. Храковського, та ін. [1: 14].

Екзистенційність – це фундаментальна лінгвістична категорія, яка є мовною універсалією. У традиційних дослідженнях англійських екзистенціальних дієслів і їх категорій акцент ставився на розгляді власне лексичної семантики даних мовних одиниць і їх синтагматики. Екзистенційні дієслова виражають судження про існування або присутність когось або чогось. Оскільки функціонально-семантична категорія екзистенційності є приналежністю рівня мовного змісту, вона характеризується унікальними, властивими лише даній мові особливостями, зумовленими специфікою мовних засобів вираження, узагальнені значення яких висвітлюються в семантичних функціях, що входять в її склад. При цьому дана функціонально-семантична категорія володіє універсальними властивостями, які визначаються її зв'язком із відповідною понятійною категорією, що відноситься до рівня розумового змісту [4: 10].

Таким чином, наслідуючи ідеї структурної лінгвістики базову каузативну конструкцію зі значенням екзистенційності можна представити у вигляді такої формули тлумачення «Х дією v_1 каузує Y (не)існувати / (не)бути у стані v_2 ».

Заперечення – є однією з мовних категорій, що слугує для опису дійсності, відіграє величезне значення у процесі спілкування, є однією з основних розумових операцій. Заперечення поряд із ствердженням належить до категорій, наявних на всіх етапах розвитку мов у формі системи відповідних експлікаторів заперечного значення [1: 34].

Заперечення в мові може передаватися за допомогою різних засобів – заперечних слів, заперечних префіксів, заперечних часток, займенників, прислівників, морфем, тобто **експліцитно** (формально виражено), а може й бути **імпліцитним**, не мати окремого вираження, демонструватися приховано, неспеціалізованими мовними засобами, будучи компонентом значення слова, напр., *відмовитись* ‘не погодитись’, *to refuse* ‘not to accept’. Тобто, окреме слово без заперечного префікса можна розглядати як слово з заперечним значенням, напр., *to lack* ‘have not’, *to fail* ‘not succeed’. Сему заперечення, приховану в значенні слова, можна вичленити за допомогою методу компонентного аналізу.

3. Базові семантичні типи. За семантичними ознаками дієслова даного типу поділяються на позитивно-екзистенційні, що висловлюють каузацію існування об'єкта, напр., *to build* ‘будувати’, *to beget* ‘народжувати’ та негативно-екзистенційні, що виражають каузацію припинення існування об'єкта, напр., *to annihilate* ‘знищити’, *to demolish* ‘зносити’, *to wipe out* ‘стирати з лиця землі’.

Найпродуктивнішим способом творення каузативних екзистенційних дієслів в англійській мові вважають безафіксацію; друге місце посідає конверсія, а потім вже йдуть каузативні дієслова префіксні/напівпрефіксні, префіксні-суфіксні, суфіксні та побудовані за допомогою словоскладання.

4. Висновки.

4.1. Одиниці дослідження репрезентують похідну складну категорію мови, яка комбінує у своїй семантичній структурі три фундаментальні універсальні категорії мови: каузативність, екзистенційність та заперечення, а також характеризуються спільною формулою тлумачення «X дією v_1 каузує Y (не)існувати/ (не)бути у стані v_2 ».

4.2. Аналіз семантики одиниць дослідження дозволяє стверджувати, що в англійській мові переважають дієслова з негативним значенням.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Залужна О. О. Привативні дієслова в англійській та українській мовах : дис. на здобуття ст. канд. філол. наук : 10.02.17 / О. О. Залужна. — Донецьк, 2014. — 283 с.

2. Кузнецов А. М. Глагол to be и его лексико-семантические эквиваленты // Категории бытия и обладания в языке / А. М. Кузнецов. — М. : Наука, 1977. — С. 68–100.

3. Недялков В. П. Типология каузативных конструкций / В. П. Недялков, Г. Г. Сильницкий // Типология каузативных конструкций. Морфологический каузатив. — Л. : Наука, 1969. — С. 5–19.

4. Павлова Е. Б. Структура функционально-семантической категории экзистенциальности в английском языке (пространственный и фазовый аспекты) / Е. Б. Павлова. // Вестник Московского государственного лингвистического университета. — 2009. — С. 9–17.

5. Jespersen O. Negation in English and Other Languages / O. Jespersen. — København : Ejnar Munksgaard, 1966. — 151 p.